

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد

اطلاعات درس:

عنوان درس: اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد

کد درس: ۳۶

نوع و تعداد واحد: ۲ واحد (۱ واحد نظری- ۱ واحد عملی)

نام مسؤل درس: دکتر سمیرا آقادوست

مدرس / مدرسان: دکتر سمیرا آقادوست

پیش‌نیاز / هم‌زمان: فیزیولوژی و نوروفیزیولوژی دستگاه گفتار و شنوایی (کد: ۰۸)، رشد و تکامل گفتار و زبان (کد: ۲۶). این

واحد پیش‌نیاز واحد دیگری نیست.

رشته تحصیلی: گفتاردرمانی

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: دوم

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: دکترای تخصصی گفتاردرمانی - تعهد هیئت علمی

محل کار: تهران - خ انقلاب - پیچ شمیران - نبش خ صفی‌علیشاه - دانشکده توانبخشی - دانشگاه علوم پزشکی تهران - گروه

گفتاردرمانی

تلفن تماس: ۷۷۵۲۰۱۷۳

نشانی پست الکترونیک: saghadoost@sina.tums.ac.ir

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

در این درس دانشجویان ابتدا ضمن آشنایی با مفاهیم اختلالات حرکتی در دوران رشد از جمله آپراکسی و دی‌آرتری، با ماهیت و علل بروز انواع اختلالات حرکتی دوران رشد آشنا می‌شوند؛ همچنین چگونگی ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات حرکتی دوران رشد در گفتار که شایع‌تر هستند را نیز فرا می‌گیرند. همچنین آشنایی با جنبه‌های طبیعی و غیرطبیعی اجزا و عملکردهای دستگاه حرکتی گفتار و دستیابی به توانایی در ارزیابی و درمان اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد با باور بر بهبود پذیری این اختلالات در سایه استفاده بهینه از توانایی جسمی و حرکتی و یادگیری مراجعین از اهداف اصلی این واحد می‌باشد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

آشنایی با آسیب‌شناسی، ارزیابی، تشخیص و درمان اختلالات حرکتی گفتار؛ دستیابی به بهبود باورپذیری این اختلالات و کسب توانایی در اجرای حرکتی آنها در سایه استفاده بهینه از توانایی جسمی و حرکتی و یادگیری مراجعین.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

۱. دانشجویان با الگوهای طبیعی و غیر طبیعی پایه‌ها و مسیرهای عصبی در کنترل حرکتی گفتار آشنا شوند.
۲. دانشجویان ب طبقه‌بندی اختلالات حرکتی دوران رشد را تعریف کنند.
۳. دانشجویان ویژگی‌های گفتاری و غیر گفتاری در دی‌آرتری و آپراکسی دوران رشد را شرح دهند.
۴. دانشجویان معاینه و ارزیابی انواع اختلالات حرکتی دوران رشد را فراگیرند.
۵. دانشجویان با اصول کلی درمان اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد آشنا شوند.
۶. دانشجویان انواع روش‌های درمانی در درمان انواع دی‌آرتری را شرح دهند.
۷. دانشجویان انواع روش‌های درمانی در درمان آپراکسی دوران رشد را فراگیرند.

اهداف عاطفی:

۱. دانشجویان به نحوه انتخاب روش درمانی مناسب برای درمان هر مراجع توجه کنند.
۲. دانشجویان به ضرورت استفاده یا عدم استفاده از pnf و ماساژ عضلات صورت و عضلات دهانی توجه کنند.
۳. دانشجویان به ضرورت نحوه ارائه مشاورات لازم جهت ضرورت تکرار تمرینات در منزل توجه کنند.
۴. اهداف روانی حرکتی:

۱. دانشجویان بتوانند ارزیابی اندام‌های گفتاری و ارزیابی زیر سیستم های تولید گفتار شامل: تنفس، آواسازی، تولید و تشدید را انجام دهند.
۲. دانشجویان نحوه غربالگری اختلالات حرکتی گفتار را انجام دهند.
۳. دانشجویان نحوه اعمال ماساژهای دهانی را بر روی مراجع نشان دهند.
۴. دانشجویان نحوه اعمال آموزش جایگاه تولید هر صدا، کاهش هایپرنیزالیته و هایپونیزالیته و روش‌های افزایش حجم مدت زمان آواسازی را بر روی مراجع نشان دهند.
۵. دانشجویان بتوانند روش‌های درمانی رفع نواقص تنفسی، تولیدی، تشدید، آواسازی و نوای گفتار را بر روی مراجع فرضی اجرا کنند.

رویکرد آموزشی؟

ترکیبی^۴

حضوری

مجازی^۳

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
- یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- بحث در گروه‌های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو

2. Educational Approach

3. Virtual Approach

4. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

□ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

□ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

در تدریس این درس از ترکیبی از رویکردهای مجازی شامل کلاس وارونه و رویکردهای حضوری (شامل سخنرانی تعاملی، کلاس وارونه، بحث در گروه‌های کوچک، ایفای نقش، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، یادگیری مبتنی بر تیم، تدریس توسط همتایان)، نمایش فیلم و اجرای عملی یا نمایش (**demonstration**) استفاده می‌شود.

تفویم درس:

جلسه	عنوان بحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجویان	امکانات و وسایل	نام مدرس / مدرسان
۱	آشنایی با الگوهای طبیعی، پایه‌ها مسیره‌های عصبی در کنترل حرکتی گفتار	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	مرور آناتومی مغز، تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۲	آشنایی با الگوهای غیرطبیعی الگوهای کنترل حرکتی گفتار	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، کلاس وارونه، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۳	آشنایی با تعریف و طبقه‌بندی اختلالات حرکتی گفتار در دوران رشد	سخنرانی تعاملی، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۴	آشنایی با انواع اختلالات حرکتی گفتار (بخش آپراکسی)	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۵	آشنایی با انواع اختلالات حرکتی گفتار (بخش انواع دیزآرتری)	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۶	تشخیص افتراقی انواع اختلالات حرکتی و تولیدی گفتار	سخنرانی تعاملی، تدریس توسط همتایان، یادگیری	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست

			مبتنی بر تیم، آموزش مجازی		
۷	آشنایی با انواع ارزیابی اختلالات حرکتی گفتار/ بخش اول (ارزیابی حرکتی)	سخنرانی تعاملی، یادگیری مبتنی بر حل مسئله، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۸	آشنایی با انواع ارزیابی اختلالات حرکتی گفتار/ بخش دوم (ارزیابی ادراکی و پروژودی)	سخنرانی تعاملی، تدریس توسط همتایان، یادگیری مبتنی بر تیم، آموزش مجازی	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۹	آشنایی با تعیین اهداف درمانی در اختلالات حرکتی گفتار	سخنرانی تعاملی، تدریس توسط همتایان، یادگیری مبتنی بر تیم، کلاس وارونه، آموزش مجازی (در صورت نیاز)	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۰	آشنایی با اصول کلی درمان در اختلالات حرکتی گفتار	سخنرانی تعاملی، ایفای نقش، آموزش مجازی (در صورت نیاز)	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، ارائه فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۱	آشنایی با انواع روش‌های ارزیابی در آپراکسی دوران رشد	سخنرانی تعاملی، ایفای نقش، آموزش مجازی (در صورت نیاز)	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، ارائه فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۲	آشنایی با انواع روش‌های درمانی در آپراکسی دوران رشد	سخنرانی تعاملی، ایفای نقش	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، ارائه فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۳	آشنایی با انواع روش‌های ارزیابی در انواع دیزآرتری	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مجازی (در صورت نیاز)	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، ارائه فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۴	آشنایی با انواع روش‌های درمانی در انواع دیزآرتری	سخنرانی تعاملی، بحث در گروه‌های کوچک	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست
۱۵	جمع بندی و مرور تکالیف کلاسی	سخنرانی تعاملی، ایفای نقش	تکالیف کلاسی جهت درک بهتر موضوع / تهیه بروشور، فیلم	سیستم رایانه، ویدئوپروژکتور، فیلم در سامانه نوید، میکروفن و دوربین	دکتر سمیرا آقادوست

روش ارزیابی دانشجو:

ارزیابی دانشجو به دو روش تکوینی و تراکمی انجام می‌شود. ارزیابی تکوینی شامل انجام تکالیف مختلف هر جلسه و آزمون میان ترم است. ارزیابی تراکمی شامل (۱) آزمون‌های کتبی همانند آزمون‌های بسته پاسخ «چندگزینه‌ای»، چک لیست، اجرای عملی روش‌های ارزیابی و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ می‌باشد.

▪ سهم آزمون میان‌ترم ۶ نمره، آزمون پایان‌ترم ۸ نمره، آزمون‌های عملی، انجام تکالیف مختلف ۴ نمره و سهم تکالیف پایان ترم ۲ نمره می‌باشد.

منابع:

الف) کتب:

1. Duffy JR. Motor Speech Disorders E-Book: Substrates, Differential Diagnosis, and Management: Elsevier Health Sciences; 2019.
2. Williams AL, McLeod S, McCauley RJ. Interventions for Speech Sound Disorders in Children: ERIC; 2010.
3. Caruso AJ, Strand EA. Clinical management of motor speech disorders in children: Thieme New York; 1999.